

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 1 ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
ดังปรากฏผลตามตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (N=175)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	7	4.00
1.2 ครูผู้สอน	168	96.00
2. เพศ		
2.1 ชาย	30	17.1
2.2 หญิง	145	82.9
3. อายุ		
3.1 21 – 30 ปี	63	36.0
3.2 31 – 40 ปี	75	42.9
3.3 41 – 50 ปี	32	18.2
3.4 51 ปีขึ้นไป	5	2.9
4. อายุ		
4.1 21 – 30 ปี	63	36.0
4.2 31 – 40 ปี	75	42.9
4.3 41 – 50 ปี	32	18.2
4.4 51 ปีขึ้นไป	5	2.9
5. การศึกษา		
5.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.5
5.2 ปริญญาตรี	147	84.1
5.3 ปริญญาโท	26	14.9
5.4 สูงกว่าปริญญาโท	1	0.5
N = 175		

จากตาราง 1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 96.00 รองลงมา คือ ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 4.00 ด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.9 และต่ำสุด คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.1 ด้านอายุส่วนใหญ่ มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมา คือ อายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 และต่ำสุดคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.9 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.1 รองลงมา คือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 14.9 และต่ำสุดมีจำนวนเท่ากัน คือ ต่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษ
เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน
รายละเอียดดังตาราง 2 – 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
1	ด้านการเตรียมการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	2.59	0.38	ปานกลาง	3
2	ด้านการดำเนินการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	2.57	0.41	ปานกลาง	4
3	ด้านการปฏิบัติตามแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	2.66	0.55	ปานกลาง	2
4	ด้านการสรุปผลการดำเนินการใช้ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	2.75	0.64	ปานกลาง	1
	รวม	2.64	0.46	ปาน กลาง	-

จากตาราง 2 พบว่า โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ มีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และด้านการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 2.59 และ 2.57 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการศึกษาตาม แผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำแนกตามรายข้อคำถาม

ข้อ	ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	1.ด้านเตรียมการจัดทำแผน การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล				
1	การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	2.26	0.77	น้อย	7
2	การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ผลการเรียนของนักเรียน.....	2.38	0.95	น้อย	4
3	การเยี่ยมบ้าน และการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง	3.74	0.80	มาก	2
4	การดำเนินการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการ ทดสอบโดยละเอียดจากผู้เชี่ยวชาญ.....	2.24	0.89	น้อย	9
5	การวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียนเป็น รายบุคคล.....	2.16	0.82	น้อย	10
6	การมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียนเพื่อ หาวิธีการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือ นักเรียน.....	3.77	0.76	มาก	1
7	การรายงานปัญหาของนักเรียนที่ค้นพบ ให้ผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเป็น รายบุคคล	2.23	1.04	น้อย	8
8	การประสานและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ผู้ปกครอง.....	2.36	1.16	น้อย	5
9	การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนอย่างละเอียด เป็นระบบ.....	2.42	0.97	น้อย	3
10	การส่งต่อข้อมูลพื้นฐานให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับ ทราบ.....	2.30	1.00	น้อย	6
	รวม	2.59	0.38	ปาน กลาง	-

จากตาราง 3 พบว่า โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ มีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 รายการ ที่เหลืออยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่มีค่าสูง 3 ลำดับแรก คือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียนเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือนักเรียน ปัญหาการเยี่ยมบ้าน และการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และปัญหาการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนอย่างละเอียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 3.74 และ 2.42 ตามลำดับและรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการศึกษา ตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ
ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำแนกตามรายข้อคำถาม

ข้อ	ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่
11	2.ด้านดำเนินการจัดทำแผน การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อค้นหาจุดเด่นจุดด้อย โดยคณะส หวิทยาการ.....	3.83	0.71	มาก	1
12	ความชัดเจนในการทดสอบความต้องการ ทางการศึกษาของนักเรียนที่จัดทำโดย คณะสหวิทยาการ.....	2.17	0.84	น้อย	8
13	การนำผลการทดสอบความสามารถพื้นฐาน ของผู้เรียนให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ	2.16	0.79	น้อย	9
14	การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล.....	2.37	1.27	น้อย	4
15	การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.72	0.79	มาก	2
16	การตรวจสอบความสามารถด้านต่างๆของ ผู้เรียน	2.15	1.06	น้อย	10
17	การกำหนดเป้าหมายทางการศึกษา ได้แก่ จุดมุ่งหมายระยะยาว จุดมุ่งหมายระยะสั้น...	2.35	0.95	น้อย	5
18	การกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล.....	2.33	1.04	น้อย	6
19	การจัดหาสื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	2.44	2.99	น้อย	3
20	การเห็นชอบของคณะผู้จัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล.....	2.20	1.01	น้อย	7
	รวม	2.57	0.41	ปานกลาง	-

จากตาราง 4 พบว่า โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ มีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 รายการ ที่เหลืออยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่มีค่าสูง 3 ลำดับแรก คือ ปัญหาการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนเพื่อค้นหาจุดเด่นจุดด้อย โดยคณะสหวิทยาการ ปัญหาการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล และปัญหาการกำหนดความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 3.72 และ 2.44 ตามลำดับและรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การระบุความสามารถในปัจจุบันของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความ พิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ
ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำแนกตามรายข้อคำถาม

ข้อ	ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
3.ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล					
21	กำหนดทักษะที่จะสอนโดยการตรวจสอบ ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล.....	2.12	0.96	น้อย	9
22	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล	2.17	0.70	น้อย	8
23	การปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนเฉพาะ บุคคล.....	3.88	0.75	มาก	1
24	การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	2.08	0.69	น้อย	10
25	การปฏิบัติกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูตามขั้นตอน ที่ระบุในแผนการสอนเฉพาะบุคคล.....	2.34	0.76	น้อย	4
26	การแสดงผลงานการนักเรียน	3.68	0.75	มาก	2
27	การติดตามและประเมินความก้าวหน้าของ ผู้เรียนจากการจัดทำแผนจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง.	2.22	0.73	น้อย	6
28	การประเมินผลระหว่างดำเนินการใช้ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล.....	2.22	0.72	น้อย	6
29	การสรุปพัฒนาการจากการปฏิบัติการสอน ตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล	3.64	0.65	มาก	3
30	การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการใช้แผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล.....	2.28	0.86	น้อย	5
	รวม	2.66	0.55	ปาน กลาง	-

จากตาราง 5 พบว่า โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ มีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 3 รายการที่เหลืออยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่มีค่าสูง 3 ลำดับแรก คือ ปัญหาการปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล ปัญหาการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และปัญหาการปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจากผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 3.68 และ 3.64 ตามลำดับ และรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ด้านการสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำแนกตามรายชื่อ
คำถาม

ข้อ	ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
31	4.ด้านการสรุปผลการดำเนินงานการใช้ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การติดตามประเมินผลเมื่อดำเนินการใช้ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	2.32	0.82	น้อย	5
32	การรายงานผลการประเมินการใช้แผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	2.29	0.87	น้อย	6
33	การจัดทำรายงานความก้าวหน้าของ พัฒนาการผู้เรียนรายบุคคล	2.33	0.86	น้อย	4
34	การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้อง ในการรวบรวมผลการประเมิน	2.19	0.87	น้อย	8
35	การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล	3.85	0.92	มาก	2
36	การทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือ จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใหม่ขึ้น	2.28	0.88	น้อย	7
37	การยอมรับพัฒนานักเรียนของผู้ปกครอง	3.79	0.93	มาก	3
38	การจัดทำสรุปรายงานประจำปีการศึกษา	2.16	1.03	น้อย	9
39	การสรุปการประเมินผลการจัดทำ IEP ของ นักเรียนรายบุคคลโดยฝ่ายผู้รับผิดชอบ.....	2.02	0.85	น้อย	10
40	การส่งต่อข้อมูลการจัดทำ IEP ให้ผู้รับผิดชอบ ในระดับชั้นสูงขึ้น ในปีการศึกษาถัดไป	3.97	0.75	มาก	1
	รวม	2.75	0.64	ปาน กลาง	-

จากตาราง 6 พบว่า โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ มีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 3 รายการ ที่เหลืออยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่มีค่าสูง 3 ลำดับแรก คือ ปัญหาการส่งต่อข้อมูลไประดับชั้นสูงขึ้นหรือไปยัง สถานศึกษาอื่น โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำ IEP ใหม่ต่อผู้รับผิดชอบในปีการศึกษาถัดไป ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการประเมิน และ ปัญหาการทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 3.85 และ 3.79 ตามลำดับ และรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การสรุปการประเมินผลการจัดทำ IEP ของนักเรียนรายบุคคลโดยฝ่ายผู้รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.02

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Pibulsongkram Rajabhat University

ระยะที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.1 แนวทางการแก้ปัญหาการเยี่ยมบ้านและการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนควรชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบนโยบายของโรงเรียนในบทบาทของผู้ปกครองที่จะต้องให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนและการออกเยี่ยมบ้านเพื่อให้มีแนวทางในการปฏิบัติให้ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สัมภาษณ์ผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนและปิดภาคเรียน การเยี่ยมบ้านทำก่อนเปิดภาคเรียน โดยทำหนังสือแจ้งให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้า ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“โรงเรียนจะต้องให้ความรู้กับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของแผน IEP ไม่ใช่เอาลูกมาส่งให้โรงเรียนรับผิดชอบ ตนเองไม่รับรู้รับทราบอะไรทั้งสิ้น (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“เวลาออกเยี่ยมบ้านเด็ก ฝ่ายวิชาการจะต้องเตรียมแบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้ปกครองไปด้วยเลย จะได้จดรายละเอียดมาให้ครบ ไม่ใช่ให้ครูประจำชั้นนั่งเทียนเอาคนเดียว (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“บ้านเด็กอยู่คนละทิศละทาง ก่อนออกเยี่ยมบ้านจะต้องวางแผนเส้นทางให้จะได้ไม่เสียเวลาออกไปจะได้หลายบ้านคุ้มค่าหน่อย” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“ครูประจำชั้นและครูประจำหอนอนจะต้องเป็นตัวหลักในการออกเยี่ยมบ้าน เพราะเขารู้ข้อมูลเด็กดีกว่าคนอื่น (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

“พ่อ แม่เด็กเราส่วนใหญ่ทำไร่ ทำนา รับจ้าง ไปไร่ไถลบางคนไปนอนค้างที่ไร่เลย ห้า หกวันถึงจะกลับมาบ้านที่ถ้าไม่บอกล่วงหน้าไม่เจอแน่นอน” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“เราใช้วันประชุมเปิดภาคเรียนหรือปิดภาคเรียนก็ได้ ไหนๆเขาต้องมาส่ง มารับลูกเขาอยู่ดีนั่นแหละ ใช้เวลานั้นเลยไม่ต้องเสียเวลา (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2552)

1.2 แนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการหาวิธีการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้กับคณะครูในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการกำกับติดตามที่ชัดเจน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“โรงเรียนจะต้องกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนไปเลยว่าครูทุกคนต้องร่วมกันทำ IEP เด็กที่รับผิดชอบ และต้องนำไปใช้จริงๆ ไม่ใช่ให้ครูประจำชั้นทำคนเดียวทั้งหมด” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“วิชาการจะต้องจัดอบรมให้ความรู้ครูในการทำ IEP เป็นการกระตุ้นครูไปด้วย และต้องมีการติดตาม ตั้งแต่หัวหน้าช่วงชั้น ฝ่ายวิชาการ จนถึงผู้บริหาร ที่ผ่านมาอบรมแล้วก็แล้วไปเป็นเหมือนเดิม” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“ครูประจำชั้นและครูประจำหอนอน เขาจะรู้ข้อมูลเด็กดีมากเลย ต้องให้เขามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหาเด็กทุกด้าน (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 12 ธันวาคม 2552)

“ การนิเทศติดตาม นี่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากเลยนะ ขาดไม่ได้ ฝ่ายวิชาการต้องมีตารางการนิเทศติดตามอย่างชัดเจน เพื่อครูจะได้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“ ผู้บริหารต้องลงมาเล่นด้วย ต้องเอาจริงๆ เพราะที่ผ่านมาทำก็ได้ขึ้นไม่ได้ขึ้นทำให้ครูหมดกำลังใจไม่อยากทำงาน ครูด้วยกันด้วยกันไม่ได้ (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 12 ธันวาคม 2552)

2. ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.1 แนวทางการแก้ปัญหาการทดสอบความต้องการทางการศึกษาของนักเรียนที่จัดทำโดย คณะสหวิทยาการ เพื่อนำผลมาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า การทดสอบความต้องการทางการศึกษาของเด็ก ให้ครูประจำชั้นหรือครูประจำหอนอนเป็นผู้ช่วยทดสอบร่วมกับคณะสหวิทยาการ โดยอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครู หากขาดแคลนคณะสหวิทยาการ ครูสามารถดำเนินการเองได้ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ ในกรณีที่โรงเรียนขาดบุคลากรเฉพาะด้าน เราสามารถใช้บุคลากรของเราเองโดยส่งเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการทดสอบเด็ก และนำความรู้มาขยายผลให้ครูในโรงเรียนจะได้ช่วยกันคัดกรองเด็กต่อไป ทำให้การทำงานเร็วขึ้น” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“เด็กเราจำนวนมากถ้าไม่สุ่มเดาข้อมูล ทำกันจริงๆ แล้วต้องทดสอบทุกคน เราจะมัวฟังคนอื่นไม่ทันแล้ว เราใช้ครูของเราแหละช่วยกันทดสอบ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ ครูประจำชั้นกับครูประจำหอนอนช่วยกันทดสอบ ถ้าไม่แน่ใจจริงๆ ค่อยนำไปพบคณะสหวิทยาการ เพราะงานเขาก็เยอะมากถ้าพบทุกคนคงแย่ เพราะเด็กบางคนไม่ให้ความร่วมมือยังเป็นคนแปลกหน้า” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“ ส่งเสริมให้คณะครูในโรงเรียนมีความรู้ในการทดสอบเด็กในด้านต่างๆ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนคณะสหวิทยาการ” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“ เน้นที่ตัวครูทุกคนจะต้องมีความรู้เรื่องการทดสอบเด็ก เพราะการทดสอบเป็นหัวใจสำคัญในการวางแผนจัดทำ IEP และลดปัญหาการขาดแคลนคณะสหวิทยาการได้จริง” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 12 ธันวาคม 2552)

2.2 แนวทางการแก้ปัญหาการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนจะต้องจัดทำปฏิทินการประชุมคณะกรรมการที่ชัดเจนในแต่ละระดับชั้น โดยฝ่ายวิชาการเป็นผู้initiate กำกับ ติดตาม และเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ โรงเรียนจะต้องกำหนดปฏิทินการประชุมที่ชัดเจน จัดประชุมตรงตามกำหนด และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า เนื่องจากเคยมีบางท่านบอกว่ารู้เรื่องกะทันหันไม่บอกล่วงหน้าก่อน มีงานอื่นต้องทำไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ ซึ่งเป็นคำแก้ตัวของเขา” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ โรงเรียนต้องจัดทีมงานฝ่ายวิชาการ ให้มีการinitiate ติดตาม และร่วมประชุมด้วยทุกครั้งไปเพื่อหาแนวทางว่ามีปัญหาตรงไหนเพื่อนำไปปรับแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป จะได้แก้ปัญหาที่ตรงจุด ไม่ใช่ก็น่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ กรณีที่ผู้เกี่ยวข้องไม่มาในวันประชุม โดยเฉพาะผู้ปกครองหากเขามาส่งนักเรียนวันไหน แจ้งครูประจำห้องนอนช่วยบอกสามารถสอบถามข้อมูลเด็กได้เลย ไม่จำเป็นต้องครบองค์ประชุม” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“การประชุมคณะกรรมการควรทำเป็นระดับชั้น แยกเป็นห้องๆไป เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมประชุมครบทุกคน จะได้ร่วมวางแผนในการทำ IEP เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างแท้จริง” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

“ควรมีการบันทึกผลการประชุมทุกครั้ง และสรุปผลการประชุมเป็นรูปเล่ม เพื่อจะได้เป็นหลักฐานในการประชุมครั้งต่อไป ว่าได้พูดเรื่องอะไรไปบ้าง มีปัญหาอะไร จะได้นำไปปรับปรุงต่อไป” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2552)

3. ด้านดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.1 แนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนจะต้องกำหนดกรอบการปฏิบัติงานการเรียนการสอนให้ชัดเจน ทำความเข้าใจกับคณะครูในการนำ IEP สู่การปฏิบัติ มีการนิเทศติดตาม อย่างใกล้ชิดและเป็นปัจจุบัน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ ครูเราบางครั้งถ้าไม่กำหนดกรอบให้เดินก็ไม่รู้ว่าจะไปทางไหน ต้องมีกรอบที่ชัดเจน บางที่มีกรอบให้แล้วก็ยังไม่ทำ อ้างไปต่างๆนานา เขียนแผนเพื่อให้มีส่งตอนสิ้นเทอม แต่เวลาสอนจริงไม่เคยดูเลยว่าเด็กคนนี้ทำ IEP ใช้อย่างไร สอนเหมือนกันทุกคน ใบงานเดียวกันทุกคน ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ ครูต้องเขียนแผนการสอนแบบบูรณาการและส่งแผนก่อนสอนเสมอ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เด็กก็ไม่เบื่อครูบางคนมาบอกว่าสอนไปก็เท่านั้น สอนตอนเช้า ตอนบ่ายก็ลืมแล้ว จะไปสอนอะไรมากมาย เสียเวลาเปล่าๆ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ ควรจัดครูสอนประจำชั้น เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ต่อเนื่องและยืดหยุ่น โดยเฉพาะห้องเรียนฝึกได้ ต้องสอนแบบบูรณาการ ใช้ครูคนเดิมถ้าเปลี่ยนครูบ่อยๆทำให้เด็กสับสนกับชีวิต เพราะเด็กเคยทำอะไรก็จะทำอย่างนั้นเป็นประจำในเวลานั้น ถ้าเปลี่ยนเวลาไปจะทำได้ ลำดับเหตุการณ์ไม่ถูก ” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 12 ธันวาคม 2552)

“ฝ่ายวิชาการต้องนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นประจำ ครูเราถ้าไม่เช็คกันก็เฉยๆและเหมือนกัน ต้องสะกิดกันบ่อยๆถึงจะดี” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“ครูควรเน้นการสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะต้องเรียนรู้เนื้อหาวิชาการ” (ครูชำนาญการพิเศษ: สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

3.2 แนวทางการแก้ปัญหาการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนจะต้องกำหนดแนวการปฏิบัติงานและให้ความรู้ในการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศติดตาม อย่างใกล้ชิดและเป็นปัจจุบัน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ เรื่องการบันทึกผลหลังสอนครูเราไม่ค่อยบันทึกผลหลังการสอนกันไม่รู้เป็นอะไร ถ้าสอนเสร็จแล้วบันทึกผลจะทำให้ครูรู้ว่าเด็กคนไหนมีสิ่งใดที่ต้องพัฒนาตรงไหนบ้าง บางคนบันทึกมาไม่ละเอียด ความจริงจะต้องบันทึกอย่างละเอียดเลยทั้งพฤติกรรมนักเรียนเลย ผลการจัดกิจกรรมต่างๆ ในเวลาเรียน รวมถึงว่าเวลาสอนครูได้สอดแทรกคุณธรรมอะไรไปบ้าง” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“โรงเรียนควรจัดทีมงานเป็นช่วงชั้น นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด รวมทั้งให้คำแนะนำให้ความรู้ และเอาตัวอย่างการบันทึกผลหลังสอนมาให้ดูเป็นแนว จะได้เขียนได้ดีขึ้น” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

“มีการกำหนดวันส่งแผนการสอนที่สอนเสร็จแล้ว ให้ฝ่ายวิชาการตรวจทุกสัปดาห์ เป็นการ บังคับครูให้บันทึกผลหลังสอนไปด้วยในตัวเอง” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

3.3 แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการปรับแผนการสอนเฉพาะบุคคล จากผลการ ประเมินหลังการจัดการเรียนการสอน

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับแผนการสอนเฉพาะ บุคคล มีการรอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ฝ่ายวิชาการมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ และ ต่อเนื่อง เป็นรายบุคคล ครูปฏิบัติการสอนจะทราบปัญหาของนักเรียนในส่วนของครูรับผิดชอบ สามารถ นำเอาปัญหาที่พบมาพัฒนาแก้ปัญหาโดยจัดการแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ ที่ให้ครูทุกคนบันทึกผลหลังสอนก็จะได้อาผลการบันทึกนั้นมาปรับแผนการสอนของเด็ก โดย ครูทุกคนที่สอนเด็กคนนั้นเอาผลการบันทึกหลังสอนมาพูดคุยกัน ว่าเขาได้อะไร ไม่ได้อะไรและจะปรับ แผนการสอนกันอย่างไร ครูต้องร่วมมือกันโดยอาศัยเวลาน้อย แต่ผลที่ได้มันตกที่เด็ก เด็กจะได้รับการ พัฒนาจริงๆ ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ โรงเรียนต้องจัดเวลาช่วงว่าง ทำตารางการพบกันของครูที่สอนในแต่ละช่วงชั้น ทำที่ละช่วงชั้น ครูบางคนสอนหลายช่วงชั้นจะได้มีเวลาพอ ให้เอาผลการสอนมาพูดคุยกัน” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“ ขณะที่ครูสอน จะรู้ปัญหาของเด็กในห้องเรียน สามารถนำปัญหาที่พบมาพัฒนาแก้ปัญหา โดย จัดทำแผนการสอนใหม่ อาจจะเพิ่มเนื้อหา หรือลดเนื้อหาตามศักยภาพของเด็ก เน้นในส่วนที่นักเรียนจะ นำไปใช้ได้จริงๆ และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ด้วย” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

“ การนิเทศเป็นสิ่งสำคัญ ต้องกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องด้วย ไม่ใช่มาเป็นहांๆ เหมือนฝนตก ” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

4. ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4.1 แนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการ ประเมินหลังการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ควรกำหนดแผนและปฏิทินการปฏิบัติการสอนตลอดปีการศึกษา อย่างชัดเจน ครูประจำชั้นควรประสานครูประจำวิชาในการรวบรวมผลการประเมินหลังการสอนนักเรียน

ฝ่ายวิชาการมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง และกำหนดวันเวลาในการส่งผลการประเมินตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ชัดเจน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ กำหนดแผนการปฏิบัติการอย่างชัดเจน เพื่อให้เข้าใจตรงกันปฏิบัติเหมือนกัน จะได้ไม่เกิดปัญหา อีกคนส่งอีกคนไม่ส่ง จะได้ไม่ต้องว่าให้กันได้” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ ให้ส่งในช่วงชั้น หัวหน้าช่วงชั้นตรวจก่อน และรวบรวมส่งฝ่ายวิชาการ โดยกำหนดวันเวลาที่ชัดเจน ให้หัวหน้าช่วงชั้นช่วยอีกแรง ” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ ครูประจำชั้นประสานครูประจำวิชารวบรวมผลการประเมิน ส่งให้ทันตามที่กำหนด โดยให้ครูประจำชั้นเป็นคนเร่ง เพื่อให้รวดเร็วขึ้น ถ้าครูประจำวิชาไม่ส่งผลครูประจำชั้นก็จะใส่ผลการเรียนไม่ได้” (ครูชำนาญการพิเศษ: สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2552)

4.2 แนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมรับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า โรงเรียนจัดทำปฏิทินกำหนดวันเวลาที่ชัดเจน ติดตามและตรวจสอบผลการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงแผน โดยเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในช่วงปิดภาคเรียน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ จัดทำปฏิทินโดยกำหนดตารางการปฏิบัติงาน ติดตาม ตรวจสอบให้ชัดเจน” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2552)

“จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูได้ลงมือร่วมกันปรับปรุงแผนจริงๆ ให้ทุกคนมีส่วนร่วม ทำในช่วงปิดภาคเรียนจะได้พร้อมหน้าพร้อมตากัน จะได้ไม่มีคนอ้างว่าไม่ว่าง มาไม่ได้” (รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

“ครูต้องมีข้อมูลพร้อม ไม่ใช่มาปรับแผนไม่มีข้อมูลเลยนั่งเดาเอาเอง ต้องบอกได้ว่าคนไหนควรปรับเพิ่มเนื้อหาขึ้นคนไหนควรลดเนื้อหาลง เพราะอะไร ต้องสามารถอธิบายเหตุผลได้ด้วย” (ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

“ปรับแผนแล้ววิชาการต้องตรวจสอบ ไม่ใช่ปล่อยเฉยเสร็จแล้วก็แล้วไป “ (ครูชำนาญการพิเศษ)

“ ต้องปรับเป็นห้องเรียนไป และทุกปี ไม่ใช่ปีนี้ไม่มีเวลาก็เจียบไป นึกขึ้นได้ก็ทำเสียที การพัฒนาของเด็กก็ขาดช่วงไม่ประติดประต่อกันขาดๆหายๆ “(ครูชำนาญการพิเศษ: สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2552)

4.3 แนวทางการแก้ปัญหาการส่งต่อข้อมูลในระดับชั้นสูงขึ้น หรือไปยังสถานศึกษาอื่น โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ต่อผู้รับผิดชอบในปีการศึกษาถัดไป

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ครูต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้เป็นปัจจุบัน ครูต้องประเมินผลหลังการสอน สรุปผลการใช้ IEP ของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน ฝ่ายวิชาการควรนิเทศ กำกับ ติดตาม สรุปผล และตรวจทานก่อนส่งต่อ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

" แผน IEP เป็นสิ่งสำคัญ เวลาส่งต่อมักมีปัญหาเสมอ ไม่ได้ประเมินบ้าง ไม่ได้สรุปผลการใช้ IEP บ้าง ครูประจำชั้นต้องรีบทำด่วน ทำให้ได้ข้อมูลไม่ตรงความเป็นจริงของเด็ก ทำให้ไม่มีข้อมูลครบเท่านั้น "(รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ : สัมภาษณ์วันที่ 17 ธันวาคม 2552)

"สำรวจความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากบุคลากรของโรงเรียน จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น"(รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ: สัมภาษณ์วันที่ 15 ธันวาคม 2552)

"แผน IEP ต้องเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับปัญหาของเด็กจริง ผู้รับผิดชอบต่อจะได้ไม่เสียเวลา คัดกรองใหม่ บางคนรับเด็กไปแล้วไปดู IEP ไม่ตรงกับศักยภาพเด็กเลย เสียความรู้สึกเขาจะว่าทดสอบเด็กอย่างไร โรงเรียนเฉพาะทางแล้วนะเนี่ย"(ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2552)

"ขาดไม่ได้วิชาการต้องนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ ปล่อยไม่ได้เลย เกิดผลเสียต่อโรงเรียนแน่นอน"(ครูชำนาญการพิเศษ : สัมภาษณ์วันที่ 23 ธันวาคม 2552)

สรุปประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาจากการสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป

1.ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่

1.1 การเยี่ยมบ้านและการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

โรงเรียนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของแผน IEP การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำแผน IEP ในวันประชุมเปิดภาคเรียนหรือปิดภาคเรียน การออกเยี่ยมบ้านควรให้ครูประจำชั้นและครูประจำหอนอนเป็นผู้ออกเยี่ยมบ้านและควรแจ้งผู้ปกครองทราบล่วงหน้าก่อน ฝ่ายวิชาการจะต้องเตรียมวางแผนเส้นทางออกเยี่ยมบ้านเด็กและแบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้ปกครองให้พร้อมเพื่อความรวดเร็วในการบันทึกข้อมูล

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการหาวิธีการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้กับคณะครูในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ครูทุกคนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแก้ปัญหาเด็กทุกด้าน ฝ่ายวิชาการต้องมีตารางการนิเทศติดตามอย่างชัดเจน

2.ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่

2.1 การทดสอบความต้องการทางการศึกษาของนักเรียนที่จัดทำโดย คณะสหวิทยาการ เพื่อนำผลมาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ในกรณีที่โรงเรียนขาดบุคลากรเฉพาะด้าน โรงเรียนสามารถส่งบุคลากรเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการทดสอบเด็ก และนำความรู้มาขยายผลให้ครูในโรงเรียนปฏิบัติการทดสอบเด็กต่อไป ควรเน้นครูประจำชั้นกับครูประจำหอนอนช่วยกันทดสอบ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนครูสหวิทยาการ

2.2 การประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล

โรงเรียนจะต้องจัดทำปฏิทินการประชุมคณะกรรมการที่ชัดเจนในแต่ละระดับชั้น กรณีที่ผู้เกี่ยวข้องไม่มาในวันประชุมควรแจ้งครูประจำหอนอนแจ้งผู้ปกครอง และสอบถามข้อมูลเด็กวันมาส่งลูกได้เลย การประชุมคณะกรรมการควรทำเป็นระดับชั้น แยกเป็นห้องๆไป เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมประชุมครบทุกคน จะได้ร่วมวางแผนในการทำ IEP เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างแท้จริง ควรมีการบันทึกผลการประชุมทุกครั้ง และสรุปผลการประชุมเป็นรูปเล่ม เพื่อจะได้เป็นหลักฐานในการประชุมครั้งต่อไป โดยฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ กำกับ ติดตาม และเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

3.ด้านดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่

3.1การปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

โรงเรียนจะต้องกำหนดกรอบการปฏิบัติงานการเรียนการสอนให้ชัดเจน ทำความเข้าใจกับคณะครูในการนำ IEP สู่การปฏิบัติ ควรจัดครูสอนประจำชั้น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ต่อเนื่องและยืดหยุ่น สอนแบบบูรณาการ ครูควรเน้นการสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะต้องเรียนรู้เนื้อหาวิชาการมีการนิเทศติดตาม อย่างใกล้ชิดและเป็นปัจจุบัน

3.2 การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

โรงเรียนจะต้องกำหนดแนวการปฏิบัติงานและให้ความรู้ในการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน ควรมีการกำหนดวันส่งแผนการสอนที่สอนเสร็จแล้ว ให้ฝ่ายวิชาการตรวจทุกสัปดาห์ มีการนิเทศติดตาม อย่างใกล้ชิดและเป็นปัจจุบัน

3.3 การดำเนินการปรับแผนการสอนเฉพาะบุคคล จากผลการประเมินหลังการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนต้องมีกรอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับแผนการสอนเฉพาะบุคคล ครูปฏิบัติการสอนจะทราบปัญหาของนักเรียนในส่วนที่ครูรับผิดชอบ สามารถนำเอาปัญหาที่พบมาพัฒนาแก้ปัญหาโดยปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ อาจจะเพิ่มเนื้อหาหรือลดเนื้อหาตามศักยภาพของเด็ก เน้นในส่วนที่นักเรียนจะนำไปใช้ได้จริงๆ และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ด้วย ต้องกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเป็นรายบุคคล

4.ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่

4.1การมีส่วนร่วมรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการประเมินหลังการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เห็นว่าโรงเรียนควรกำหนดแผนการปฏิบัติการอย่างชัดเจน เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ครูประจำชั้นประสานครูประจำวิชารวบรวมผลการประเมิน ส่งหัวหน้าช่วงชั้นตรวจ และรวบรวมส่งฝ่ายวิชาการ ตามวันเวลาที่กำหนด

4.2 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

โรงเรียนควรจัดทำปฏิทินกำหนดวันเวลาที่ชัดเจน ติดตามและตรวจสอบผลการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงแผน โดยเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในช่วงปิดภาคเรียน

4.3การส่งต่อข้อมูลในระดับชั้นสูงขึ้น หรือไปยังสถานศึกษาอื่น โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใหม่ต่อผู้รับผิดชอบในปีการศึกษาถัดไป

ครูต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน ครูต้องประเมินผลหลังการสอนสรุปผลการใช้ IEP ของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ สำรองความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากบุคลากรของโรงเรียน จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ฝ่ายวิชาการควรนิเทศ กำกับ ติดตาม สรุปผล และตรวจทานก่อนส่งต่อ

สรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้ง 4 ด้าน มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

1. แนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วม ของครู ผู้ปกครอง นักวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีแนวทางการแก้ปัญหาการดังนี้

1.1 โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและวางมาตรการ ให้ผู้ปกครอง มีบทบาทในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.2 โรงเรียนจะต้องมีนโยบายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ครูทุกคนต้องรับทราบ มีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง

1.3 โรงเรียนจะต้องประชุมชี้แจงให้ทุกฝ่ายรับทราบข้อมูล เช่นการเยี่ยมบ้านต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า มีแบบฟอร์มพร้อมในการบันทึกข้อมูลและมีการวางแผนเส้นทางการออกเยี่ยมบ้าน

2. แนวทางการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เนื่องจากโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

2.1 โรงเรียนจัดอบรมให้ครูมีความรู้เรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.2 โรงเรียนต้องวางแผนกำหนดเวลาให้ครูได้รวบรวมข้อมูลสรุปผลการเรียน

2.3 ครูทุกคนเมื่อสอนเสร็จแล้วต้องประเมินผลทันที เพื่อนำผลมาพัฒนาหรือส่งต่อข้อมูลนักเรียนต่อไป

2.4 วิชาการต้องนิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด มีการรายงานผลให้ทราบอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางการทดสอบเด็กโดยคณะสหวิทยาการ ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนนักสหวิชาชีพ มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

โรงเรียนต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ครูในเรื่องการทดสอบเด็กแต่ละประเภทในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กพิการ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเก็บข้อมูล ในบางกรณีครูสามารถทดสอบได้โดยไม่ต้องอาศัยนักสหวิชาชีพ ทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้น